

A Kúria

mint felülvizsgálati bíróság

í t é l e t e

Az ügy száma: Kfv.VI.37.460/2024/7.

A tanács tagjai: Dr. Vitál-Eigner Beáta a tanács elnöke

Dr. Horváth Tamás előadó bíró

Dr. Kurucz Krisztina bíró

Dr. Bernáthné dr. Kádár Judit bíró

Dr. Rák-Fekete Edina bíró

A felperes: Név1

(cím1)

A felperes képviselője: Dr. Kemény Balázs Krisztián kamarai jogtanácsos

Az alperes: Fejér Vármegyei Kormányhivatal

(cím2)

Az alperes képviselője: Dr. Simon Katalin kamarai jogtanácsos

A per tárgya: fogyasztóvédelmi ügyben indult közigazgatási jogvita

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: felperes

A felülvizsgálni kért jogerős határozat száma: Veszprémi Törvényszék 2024. április 17. napján kelt 2.K.701.407/2023/6/II. számú ítélete

Rendelkező rész

A Kúria a Veszprémi Törvényszék 2.K.701.407/2023/6/II. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 napon belül 10.000 (azaz tízezer) forint felülvizsgálati perköltséget.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak az esedékesség napjáig 70.000 (azaz hetvenezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket az állami adó- és vámhivatal által közzétett illetékbevételei számlára. A fizetendő illeték ezen ítélet jogerőre emelkedését követő 60. napon válik esedékessé.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálati kérelem elbírálása szempontjából lényeges tényállás

[1] A felperes által üzemeltetett cím3 szám alatti szám1 számú üzletben kötelező akcióval érintett 20-féle termékkategória termékeit oly módon értékesítette, hogy az akciós újságban, valamint az üzlet bejárata mellett elhelyezett vitrines plakáton feltüntette az akció tényét, a termékek eredeti árát és akciós árát, valamint az akció mértékét. A 2023. július 6–2023. július 12. napja közötti akciós időszak utolsó napján 2023. július 12-én az árcsökkentéssel érintett 20 db termékek mellett nem tüntette fel a polc-címkén az azok vonatkozásában alkalmazott árcsökkentés pontos százalékos mértékét.

[2] Az alperes, mint fogyasztóvédelmi hatóság 2023. július 12. napján próbavásárlással egybekötött helyszíni hatósági ellenőrzést végzett az üzletben a háborús élelmiszerár-infláció csökkentése érdekében szükséges intézkedésekről szóló 162/2023. (V. 5.) Korm. rendeletben (a továbbiakban: Korm. rendelet) előírt kötelező akció szabályainak ellenőrzése tárgyában, melynek megállapításait a 02856 számú jegyzőkönyvben rögzítette. Az alperes a helyszíni ellenőrzés során megállapította, hogy a Korm. rendelet 1. sz. mellékletében megjelölt akcióköteles termékkategóriák esetében 20-féle termékkategóriába tartozó termék vonatkozásában nem került feltüntetésre az árcsökkenés pontos százalékos mértéke.

[3] A felperes a jegyzőkönyvben foglaltakra reagálva észrevételezte, hogy a kedvezmény mértéke minden árcsökkentéssel érintett termékről a bejáratnál kihelyezett tájékoztató táblán szerepel, amely kizárólag az árcsökkentésű termékeket tartalmazza 2 m² felületen, és az akciós reklámújságban is feltüntetésre került. Kifejtette, hogy az ellenőrzés idején hatályos jogszabály szövege még nem tartalmazta azon követelményt, hogy a százalék mértékét közvetlen a termék mellett köteles a kereskedő feltüntetni, a jogszabályváltozás az ellenőrzést követően lépett hatályba, amely a Magyar Közlöny 111. számában jelent meg. Kérte ezen ténynek az eljárás során való figyelembevételét.

[4] Ilyen előzményeket követően alperes az FE/FOGY/01039-6/2023. ügyiratszámú határozatával (a továbbiakban: alperesi határozat) a felperes terhére 10.000.000,- Ft összegű bírságot szabott ki. Indokolásában megállapította, hogy az ellenőrzés időpontjában a Korm. rendelet 1. számú mellékletében meghatározott 20-féle termékkategóriába tartozó termék esetében nem került feltüntetésre az akció pontos százalékos mértéke, mellyel felperes megsértette a Korm. rendelet 2. § (4) bekezdésében foglaltakat, amely 2023. június 30. napján lépett hatályba. A szankció kiszabása körében alperes hivatkozott a közigazgatási szabályszegések szankcióiról szóló 2017. évi CXXXV. törvény (a továbbiakban: Szankció tv.) 2. § (3) bekezdés c) pontjában, illetőleg a 9. § (2) bekezdésében foglalt rendelkezésekre is, továbbá a Korm. rendelet 5. § (2) bekezdés a) pontjában foglalt jogkövetkezményre is. Rögzítette, hogy a Korm. rendelet 5. § (2a) bekezdésében foglalt különös méltánylást érdemlő körülményt nem tárt fel, ekként felperessel szemben a figyelmeztetés szankció alkalmazásának nem volt helye, a Szankció tv. 10. § (1) bekezdésében foglalt mérlegelési körülményekre is tekintettel döntött.

A kereseti kérelem és a védirat

[5] Az alperesi határozattal szemben a felperes keresettel élt, melyben elsődlegesen az alperes határozatának megsemmisítését, másodlagosan akként történő megváltoztatását kérte, hogy az eljárás jogsértés hiányában kerüljön megszüntetésre, harmadlagosan pedig az alperesi határozat hatályon kívül helyezése mellett az alperes új eljárásra kötelezését kérte. A felperes keresetében a jogsérelem körében előadta, hogy az alperesi határozat sérti az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 2. §-át, 5. §, 6. §, 31. §, 64. § rendelkezéseit, továbbá a Korm. rendelet 2. § (4) bekezdése szerinti jogsértés nem áll fenn.

[6] Érvelése szerint a Korm. rendelet diszkriminatív, egyes kereskedőkre nem vonatkozik, továbbá a Korm. rendelet egyébként sérti az Európai Unió működéséről szóló szerződés áruk szabad áramlására és a vállalkozás szabadságára vonatkozó rendelkezéseit, emellett a fix bírságkiszabás nem köthető a háborús infláció leküzdéséhez, illetőleg az nem felel meg az arányosság követelményeinek sem. Álláspontja szerint az alperes eljárása rosszhiszemű, és sérti az észszerűség, jóhiszeműség, tisztesség, pártatlan eljárás törvényi, alaptörvényi és az Európai Unió Alapjogi Chartában foglalt követelményeket. Álláspontja szerint a Korm. rendelet rendelkezései alkotmányellenesek, nincsenek összhangban a rendelet céljával.

[7] Az alperes védiratában a felperes keresetének elutasítását kérte, érdemi védekezésében fenntartotta a határozatában foglaltakat. Kifejtette a Korm. rendelet 2. § (4) bekezdésének ellenőrzés napján hatályos rendelkezésével összefüggésben, hogy a felperesi keresetben hivatkozottakkal ellentétben az ellenőrzés napján az már hatályos volt, ugyanis 2023. június 30. napján lépett hatályba.

A jogerős ítélet

[8] Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította.

[9] Megállapította, hogy a felperes az üzletében a 2023. július 6. és július 12. közötti akciós időszak utolsó napján nem teljesítette a Korm. rendelet 2. § (4) bekezdés szerinti kötelezettségét, ugyanis az árcsökkentéssel érintett termékek melletti ártájékoztató táblákon az alkalmazott árcsökkentés ténye és pontos százalékos mértéke nem került feltüntetésre, így a felperesi vitatással ellentétben az alperes jogszerűen alkalmazta a Korm. rendelet 2. § (4) bekezdése pontjában foglaltakat.

[10] Az ítélet indokolása szerint a 2. § (4) bekezdésében foglalt kötelezettség megsértése esetén kógens rendelkezésként van meghatározva termékkategóriánként vagy termékfajtánként az 500.000 forint bírság kiszabása, amittől való eltérésre az alperesnek nincs

jogszerű lehetősége.

[11] A jogszabályhely nem tartalmaz semmilyen rendelkezést arra vonatkozóan, hogy a fenti kötelezettségnek a termék fotója mellett szereplő tájékoztatással is eleget lehet tenni. A termék szó a szavak általános jelentése szerint a termék fizikai valójára, nem pedig fotójára utal, a nyelvtani értelmezés tehát az alperes álláspontját erősíti. A bíróság megítélése szerint a jogszabálmódosítás pontosítást tartalmazott, egyértelművé tette, hogy a termék mellett fizikailag is fel kell tüntetni a fenti adatokat. A tájékoztatást az árcsökkentés tényére és mértékére vonatkozóan az üzletben jól látható helyre kell kihelyezni, továbbá reklámtevékenységhez kapcsolódóan online felületen is fel kell tüntetni

[12] Rámutatott a bíróság, hogy a Kormány a Korm. rendelet preambuluma szerint az Alaptörvény 53. cikk (1) bekezdésében meghatározott eredeti jogalkotói hatáskörében, figyelemmel a védelmi és biztonsági tevékenységek összehangolásáról szóló 2021. évi XCIII. törvény 80. és 81. §-ára, az Alaptörvény 15. cikk (1) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva alkotta meg a Korm. rendeletet. Mindezek alapján a Korm. rendelet rendelkezései a törvényi rendelkezésektől az Alaptörvény 53. cikk (1) bekezdése alapján jogszerűen térhetnek el, alkotmányossági aggály a bíróság szerint ezzel szemben nem merült fel.

[13] Megállapította, hogy az alperes határozatából és a megelőző eljárás irataiból az tűnik ki, hogy a figyelmeztetés alkalmazhatóságát az alperes megvizsgálta, annak eredményéről határozatában számot adott. A Korm. rendelet 5. § (2a) bekezdése szerinti különös méltánylást érdemlő körülmény nem állt fenn és ilyenre a felperes nem is hivatkozott az alperes eljárásában. A perben előadott különös méltánylást érdemlő körülmények körében felhozott szempontok a jogsértés megállapíthatósága és a jogsértés kimentése vonatkozásában értékelhetők, nem pedig a szankció alkalmazásakor. A bíróság szerint az alperes feltárta a tényállás tisztázásához szükséges tényeket, körülményeket, azokat okszerűen alkalmazta, illetve értékelte, és ennek megfelelően hozta meg határozatát.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

[14] A felperes felülvizsgálati kérelmében kérte az ítélet hatályon kívül helyezését, az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását.

[15] Álláspontja szerint a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Jat.) 2. § (1) bekezdése világosan rögzíti, hogy a jogszabálynak egyértelműen értelmezhetőnek kell lennie a címzett részére. Abban az esetben, ha a jogalkotó egy adott élethelyzetet eltérést nem engedő módon kíván szabályozni, akkor az ezt rögzítő normának konkrét, pontos előírást kell tartalmaznia a tilalmazott, illetve engedélyezett magatartás vonatkozásában. A Korm. rendelet 2. § (4) bekezdése nem teljesíti az árcsökkentés tényének és mértékének feltüntetési módja vonatkozásában ezt a követelményt, csak azt írta elő, hogy azt a termék mellett kell feltüntetni, azonban ennek paramétereit nem rendezte, ahogyan azt

sem, hogy ezt kifejezetten a polcon kell megtenni.

[16] Hangsúlyozta a felperes továbbá, hogy jóhiszeműen járt el az árcsökkentés feltüntetése kapcsán, melyet bizonyít az is, hogy a fogyasztók tájékoztatásának jelentősen költségesebb és bonyolultabb módját választotta a reklámújságokban történő tájékoztatással, mint a Korm. rendelet későbbi szövegállapotában termék melletti feltüntetés, továbbá az üzlet bejárata mellett kihelyezett vitrinplakáton is tájékoztatta a fogyasztókat az árcsökkentés tényéről és mértékéről.

[17] A felperes szerint továbbá az elsőfokú bíróság döntése sérti a polgári perrendtartásról szóló 2016.évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 346. § (4)-(5) bekezdését, az indokolási kötelezettség megfelelő teljesítésének elmulasztása okán.

[18] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében az ítélet hatályában fenntartását kérte. Álláspontja továbbra is az, hogy a jogszabályban meghatározott „termék melletti” kifejezés a termék fizikai valójára, és nem pedig a termék fotójára utal. A hatóság számára a Korm. rendelet pontosan meghatározta a felperessel szemben kiszabott bírságösszeg mértékét, a bírságösszeg megállapítására mérlegelés nélkül került sor.

A Kúria döntése és jogi indokai

[19] A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

[20] A közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 115. § (2) bekezdése értelmében alkalmazandó Kp. 108. § (1) bekezdés, valamint 100. § (2) bekezdés b) pont alapján a Kúria a jogerős ítéletet csak a felülvizsgálati kérelem, a csatlakozó felülvizsgálati kérelem és a felülvizsgálati ellenkérelem keretei között, a felülvizsgálati kérelemben megjelölt jogsértések körében vizsgálhatja felül.

[21] A Kp. 85. § (2) bekezdése alapján a bíróság a közigazgatási tevékenység jogszerűségét – ha törvény eltérően nem rendelkezik – a megvalósításának időpontjában fennálló tények alapján vizsgálja.

[22] A felperes felülvizsgálati kérelme az elsőfokú bíróság jogértelmezését vitatta a Korm. rendelet 2. § (4) bekezdése szerinti jogsértés fennállását illetően. A felperes a bírsággal kapcsolatos ítéleti megállapításokat nem vitatta, ezért azok jogszerűségét a Kúria érdemben nem vizsgálta.

[23] A közigazgatási per tárgya az alperes egyedi ügyben hozott határozatának jogszerűsége, ezt a kérdést nem érinti, hogy a különböző piaci szereplők miként teljesítik a Korm. rendeletben foglalt előírásokat.

[24] A felek nem vitatták, hogy felperes az üzletében a 2023. július 6. és július 12. közötti akciós időszak utolsó napján nem tüntette fel az árcsökkentéssel érintett termékek melletti ártájékoztató táblákon az alkalmazott árcsökkentés tényét és pontos százalékos mértékét, a felülvizsgálati eljárásban az ezzel kapcsolatosan szükséges, de csak folyamatban lévő informatikai fejlesztésére hivatkozott.

[25] Az ellenőrzés időpontjában hatályos Korm. rendelet 2. § (4) bekezdése szerint a kereskedő köteles az árcsökkentéssel érintett termék mellett az annak vonatkozásában alkalmazott árcsökkentés tényét és pontos százalékos mértékét is feltüntetni. A Korm. rendelet 2. § (4) bekezdése 2023. június 30. napjáig a „termék vonatkozásában”, ettől az időponttól kezdve a már a „termék mellett” írja elő az árcsökkentéssel érintett termék tekintetében az alkalmazott árcsökkentés tényének és pontos százalékos mértékének feltüntetését.

[26] A Korm. rendelet 4. § (2) bekezdése tartalmazza, hogy az árcsökkentés tényére és mértékére is utaló tájékoztatást az üzletben jól látható helyre ki kell függeszteni, valamint a reklámtevékenységéhez kapcsolódóan az online felületen fel kell tüntetni.

[27] Megállapítható a jogszabály szövegéből, hogy a 2. § (4) bekezdése és a 4. § (2) bekezdése között nincs feltételes vagy helyettesítési viszony. E követelmények egymás mellett lévők, konjunktívak, vagyis egyaránt teljesítendők.

[28] Az elsőfokú bíróság ezért helyesen rögzítette a Korm. rendelet 2. § (4) bekezdésének értelmezése kapcsán, hogy a jogszabály, amikor az árcsökkentés tényének és pontos százalékos mértékének feltüntetését írja elő, azt e körülménynek az akciós plakáton, illetőleg a reklámkiadványban történő megjelenítése önmagában nem helyettesíti.

[29] A jogszabály nem tartalmaz semmilyen rendelkezést arra vonatkozóan, hogy a polccímke kihelyezési kötelezettségének a termék fotója mellett szereplő tájékoztatással is eleget lehetne tenni. A termék szó annak fizikai valójára kell, hogy utaljon, nem pedig fotójára. A Korm. rendelet 2. § (4) bekezdésében foglalt „termék mellett” kifejezés a szóban forgó tárgy (áru) közvetlen közelében, annak valamelyik oldalán való megjelenítését jelenti. Mivel a perrel érintett termékek a polcon voltak, ezért nem jogsértő az elsőfokú bíróság jogértelmezése, amikor a polcon kihelyezett áru mellett elhelyezett árcímkén való feltüntetés kötelezettségként értelmezte a Korm. rendelet szabályát. A további szövegmódosítások egyértelműsítik ezt az eleve kiolvasható jogalkotói akaratot.

[30] A Korm. rendelet 4. § (2) bekezdése szerinti tájékoztatás, illetőleg a Korm. rendelet 2. § (4) bekezdésének megfelelő, a termék mellett fizikailag elhelyezendő papír alapú feltüntetés egymás mellett megállapított előírások.

[31] Mindebből az következik, hogy a felperesi vitatással ellentétben az alperes jogszerűen kifogásolta a Korm. rendelet 2. § (4) bekezdése pontjában foglaltak teljesítését.

[32] A felperes felülvizsgálati kérelmében a jogszabály életszerűtlenségére és célszerűtlenségre hivatkozott. A Kúria ezzel kapcsolatban rögzíti, hogy a bíróságok jogalkalmazó szervek, a jogalkotói akaratot nem írhatják felül.

[33] A felperesnek a normaszöveg változásaira, a rövid felkészülési időre, a folyamatban lévő informatikai fejlesztésre vonatkozó előadásai a jogsértés megvalósításán nem változtatnak. Ezek az érvek a bírságkiszabás körében lehettek volna értékelhetők, ám erre nézve a felperes felülvizsgálati kérelmet nem terjesztett elő.

[34] Összességében tehát az elsőfokú ítélet a felülvizsgálati kérelem által vitatott körben nem tekinthető jogszabálysértőnek, mivel a közigazgatási szerv hatáskörét a rendeleti felhatalmazásának keretei között gyakorolta, amit az elsőfokú bíróság helyállóan állapított meg. Mindezek alapján a Kúria szerint a keresetet elutasító ítélet jogszerű, a benne foglalt állítások nem sértik a felülvizsgálati kérelemben megjelölt jogszabályokat.

[35] A jogerős ítéletet ezért a Kúria a Kp. 121. § (2) bekezdése alapján ezért hatályában fenntartotta.

A döntés elvi tartalma

[36] A Korm. rendelet 2. § (4) bekezdésében foglalt „termék mellett” kifejezés a szóban forgó tárgy (áru) közvetlen közelében, annak valamelyik oldalán való megjelenítését jelenti, amely kötelezettség nem teljesíthető a Korm. rendelet 4. § (2) bekezdésében foglaltaknak való megfeleléssel.

Záró rész

[37] A pervesztes felperes köteles megfizetni, a Kp. 35. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 83. § (1) bekezdés alapján, az alperes részére a felülvizsgálati perköltséget

[38] Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) szerint a tárgyi illetékfeljegyzési jog alapján le nem rótt, az Itv. 50. § (1) bekezdésében foglalt mértékű, a 39. § (3) bekezdés d) pontjában előírt módon számított és a 62. § (1) bekezdés h) pontja értelmében feljegyzett felülvizsgálati eljárási illeték a pervesztesnek minősülő felperest terheli, a Kp. 35. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 101. § (1) bekezdése, 102. § (1) és (6) bekezdése alapján. A felperesnek az illetéket az állami adó- és vámhatóság által közzétett 10032000-01070044-09060018 számú illetékbevételei számlára kell megfizetnie.

[39] A Kúria a polgári és közigazgatási bírósági eljárás során meg nem fizetett illeték és állam által előlegezett költség megfizetéséről szóló 30/2017. (XII. 27.) IM rendelet 3.§ (2) bekezdés e) pontja alapján tájékoztatja a felperest, hogy az illeték megfizetése során az illetékfizetési kötelezettséget tartalmazó jogerős bírósági határozatot hozó bíróság

megnevezését, a bírósági ügyszámot, valamint az adóazonosító számot közleményként fel kell tüntetni.

[40] A Kúria a fizetendő illeték esedékességének időpontját az Itv. 78.§ (4) bekezdése alapján határozta meg.

[41] Az ítélet elleni további felülvizsgálatot a Kp. 116. § d) pontja zárja ki.

[42] A felülvizsgálati kérelmet a Kúria a Kp. 115.§ (2) bekezdése folytán alkalmazandó Kp. 107. § (1) bekezdésének megfelelően, a felperes kérelmére tárgyaláson bírálta el.

Budapest, 2024. november 21.

Dr. Vitál-Eigner Beáta sk.

a tanács elnöke

Dr. Horváth Tamás sk.

előadó bíró

Dr. Kurucz Krisztina sk.

bíró

Dr. Bernáthné dr. Kádár Judit sk.

bíró

Dr. Rák-Fekete Edina sk.

bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő